Claus per entendre el mercat laboral

Número 25

Els símptomes de descohesió social s'agreugen, conseqüència de l'augment de l'atur i l'empitjorament de les condicions de feina

→ Creixement del treball a temps parcial

→ Augment de la precarietat amb la conversió no desitjada de treball per compte d'altri a treball per compte propi

→ Increment progressiu de les llars amb tots el seus membres en atur.

En aquest *"Claus per entendre el mercat laboral"* tractarem tres indicadors que ens proporciona l'EPA del primer trimestre de 2012. Són aspectes que tenen a veure amb la cohesió social de la nostra Comunitat Autònoma i que complementen allò que hem tractar en el numero 24 d'aquesta publicació.

Per contextualitzar el que segueix, convé recordar sintèticament les dades més rellevats de l' EPA IT 2012.

DADES MÉS RELLEVATS DE BALEARS IT EPA 2012

	2008	2009	2010	2011	2012
Persones aturades	58.300	110.800	127.400	144.100	163.900
Taxes atur	10,74	19,76	22,41	25,36	28,01
% de llars amb tots els seus membres en atur	4,85	10,70	11,97	15,19	15,55
Persones amb més d'un any en atur	6.000	13.100	33.500	47.300	60.600
% de temporalitat	28,1	23,1	24,1	23,6	22,7

1.- Persones ocupades a temps parcial.

L' evolució d'aquest indicador és molt important per copsar la situació laboral en termes de qualitat del treball i de la retribució que perceben les persones ocupades. Ho és per dues raons:

a) L'EPA classifica com ocupats a temps parcial a aquelles persones, de 16 o més anys, amb una jornada laboral inferior a les 30 hores setmanals. Moltes persones figuren com a ocupades tot i que la seva situació és de subocupació i en alguns casos de *quasi atur*.
b) A alguns països, entre ells, els EUA s'elabora una estadística d'*atur estructural* que inclou a les persones que treballen a temps parcial perquè no han trobat feina a jornada completa que els hi permeti cobrir les necessitats bàsiques. Si s'apliqués aquest criteri a les Illes Balears, el col·lectiu de persones aturades podria arribar a 231.200.

A la gràfica següent es pot observar que des de l'any 2009 l'ocupació parcial creix i ho ha amb força: Un 38,19%

PERSONES OCUPADES AMB JORNADA A TEMPS PARCIAL
(Milers)

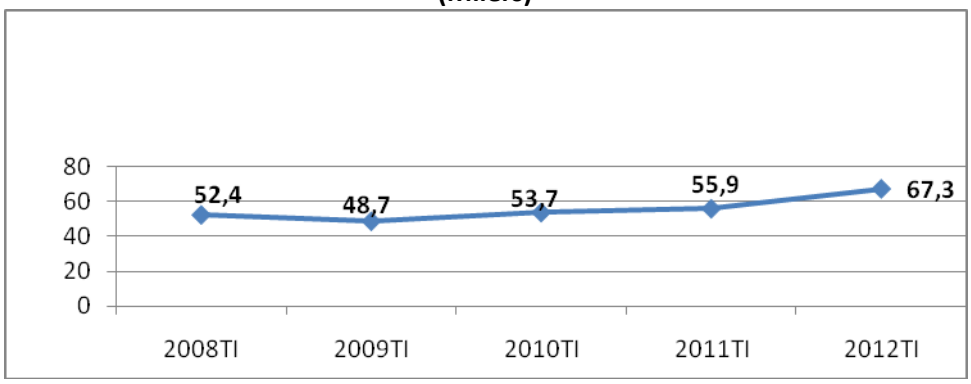

Conclusió: Hi ha més gent amb problemes relacionats amb la falta de treball que les que apareixen oficialment a les estadístiques com aturades.

2.- Creixement dels autònoms o creixement de la precarietat?

La gràfica següent ens indica que en els primers anys de la crisi (al manco en el primer trimestre) va haver-hi una important baixada de treballadors i treballadores per compte propi, és ha dir, una baixada de l'activitat econòmica provocà un lògic descens dels autònoms.

La situació canvia a partir del IT de 2011 amb un increment del 9,5% i continua l'ascens en el començament de 2012 amb un +6,7% en relació al mateix trimestre de l'any anterior. Aquesta progressió no és creïble que es produeixi en la pitjor època de l'any, en un context de reestacionalització de l'activitat econòmica i laboral illenca i absència de crèdit financer per noves activitats empresarial.

Tot indica, idò, que la prolongació de la crisi provoca una progressiva conversió no desitjada de treball per compte d'altri a treball per compte propi.

OCUPATS PER COMPTE PROPI
(Milers)

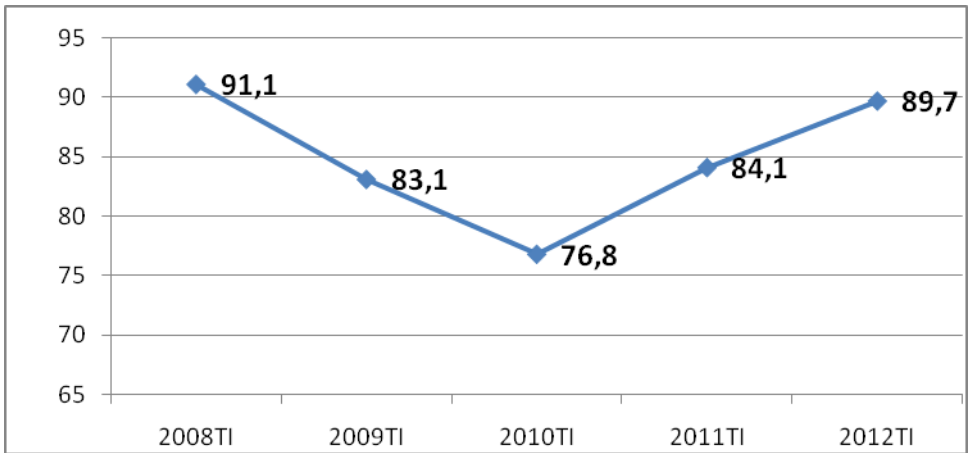

Conclusió: L'augment del "falsos autònoms" i del Treballadors Econòmicament Dependents (TRADE) [1] és una nova forma de precarietat del treball

[1] Autònoms que tenen un sol client. Generalment són persones que fan la mateixa feina que abans feien com a treballador assalariat, o que inicien l'activitat com a TRADE que abans es feien amb treball assalariat per compte d' altri.

3.- Major percentatge de llars amb tots els membres en atur

Cal tenir en compte que l' EPA és una enquesta contínua que ens dóna una foto més aproximada de quina és la situació de mitjans del trimestre enquestat. En aquest sentit és lògic que als voltants del mes de febrer –període especialment afectat per l'estacionalitat econòmica i laboral de la CAIB- sigui quan l'atur afecta a més gent i,òbviament, aquesta situació de més persones en atur té una translació directa a les llars illenques.

Com és pot observar a la gràfica següent, des de l'inicii de la crisi no ha deixat de créixer el percentatge de llars amb tots el seus membres en tur. Això palesa un progressiu empitjorament de la situació de cohesió social ja que disminueix la intensitat de la xarxa familiar per fer front a la situació d'atur.

LLARS AMB TOTS ELS SEUS MEMBRES EN ATUR
(Percentatge)

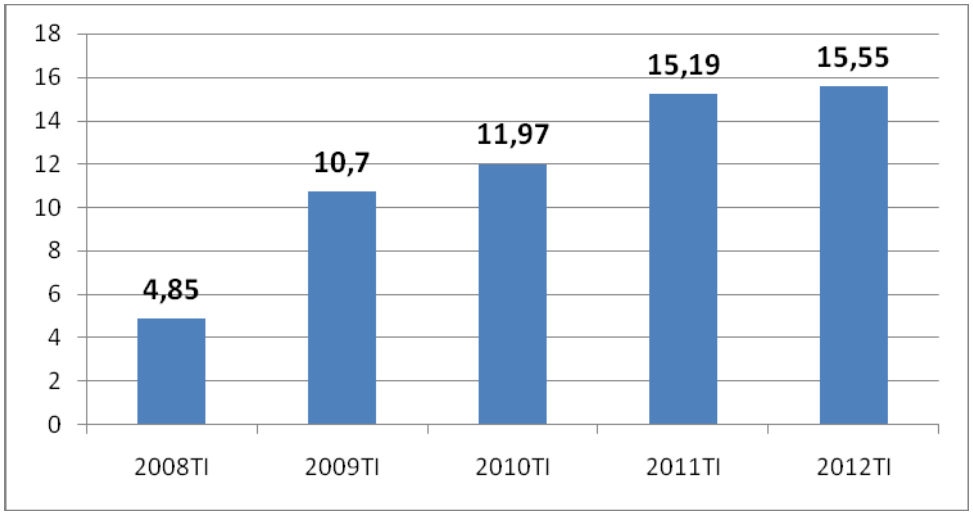

Conclusió: Casi un 16% de les llars amb tots el seus membres en atur és un importat element de descohesió social.

Palma, 30 d'Abril de 2012

Més informació a l'ESPAI SOCIOLABORAL de la nostra web

www.gadeso.org